

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 < 05 >

Helyben házhöz hordva:
Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Vidékre postán szállítva:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, október 27.

Közérdeklődés.

Hogy mennyire praktikus dolgot vett felszínre a budapesti egyetem derék rektora, midőn a diák-nyomort feltárva a közönség előtt, s annak enyhítésére mindenkit felhívot, az is mutatja, hogy mind széles körben kezdenek vele foglalkozni, szakemberek és akadémiák, egy-egy életrevaló eszmével járulva a terv helyes kivethetőségéhez.

Az eperjesi jogakadémia felveti az országos ösztöndíj alap szervezésének eszméjét. Igen jó gondolat ez, hiszen, ha egy újabb hátultöltő puskára, füstnélküli puskaporra stb. milliókat tudunk könnyen oda dobni, miért ne lehetne már egyszer a nép által ki izzadt adó forintok nagy tömegéből, a nép fiaira is fordítani évenként egy pár ezer forintot.

S miért ne biznánk a társadalom közreműködésében is, midőn napról-napra látjuk megnyílni a társadalom erszényét egyéb jótékonyokra is.

Most a nagyváradai jogakadémia vet fel egy szintén praktikus eszmét, mely maga is legnagyobb részt megszüntetné már a nyomort és mind a vidék, mind a jogászság sokat nyerne vele.

Dr. Bozóky Alajos elismerésre méltó tervét, illetve e tervet tárgyaló cikkét szóról-szóra közöljük:

»A diák-nyomor. Nagyon kívánatos, hogy ez cím ne váljék a hazai sajtóban egy újabb állandó rovat címévé, hanem, hogy épp

ellenkezőleg, minél előbb teljesen letűnjék a napirendről.

Mindenki a legnagyobb elismeréssel fogadja és fogadhatja az egyetem idej rektorának nemeskeblű törekvését, hogy ezt a már évtizedek óta lappangó társadalmi bajt sikeresen megorvosolja, sőt, ha lehet, gyökeresen kiirtsa.

A teljesen magára utalt fiatal embernek tisztességes alkalmat és módot kell adni, hogy önnön erejéből szerezhessen meg magának a mindennapi kenyerét. Ez önbecszeretét emeli, önnállóságra szoktatja, jellemét megacélozza, erőinek kifejtésére ösztönzi, s megérteti vele, hogy az élet ezerféle küzdelmeivel csak akkor lesz képes sikeresen szembeszállani, ha első sorban saját magára támaszkodik. Az ilyen uton elért társadalmi pozíciót is bizonyára jobban fogja megbecsülni, mintha minden fáradságnélkül csöppenne bele valamely állásba, melyre ő maga semiféle érdemet sem szerzett magának.

Azonban van ennek a kérdésnek még egy másik oldala is, melyet szintén tanácsos lesz figyelembe venni. Már ez a körülmény, hogy itt valóságos tömeges nyomorral találkozunk, kell, hogy gondolkodóba ejtsen bennünket. Önkéntelenül is felmerül az a kérdés, vajjon az egyetem nemeskeblű rektora által megindított mozgalom elégséges lesz-e egymagában ennek a bajnak az orvoslására? Nem kell-e egyúttal más irányban is palliatív eszközökről gondoskodni?

Ime egy ilyen eszközt ajánl az eperjesi jogakadémia, a midőn a közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságát egy nagyobb szerű országos ösztöndíj-alap létesítésére fölkéri. Ez semmi szín alatt sem tartozik a lehetetlenségek sorába, azonfelül a segítség módja egyszerűsége miatt garanciát nyújtana arra nézve, hogy csak igazán érdemes fiatal emberek részesüljenek ebben a segítségben.

De van még egy másik eszköz is, melyet szintén nem volna szabad figyelmen kívül hagyni. Ez pedig a budapesti egyetem túlszűfolttségének megapasztása a hallgatóság

egy jelentékeny részének a vidéki főiskolákba terelése által.

Azok között a nyomorgó egyetemi hallgatók között bizonyára van nagyon sok olyan is, ki a vidéken biztosabb existenciát talál, mint a fővárosban, sőt épen privátviszonyainál fogva tanulmányait is sikeresebben végezhetné a vidéken, mint a fővárosban, a hol csak a nyomorgók számát szaporítja és még túrhatalennebbé teszi a versenyt az ott lévőkre nézve.

Hisz a közoktatásügyi miniszter ur maga is több ízben hangsúlyozta, hogy a köznevelés egyarányos előterjesztése szempontjából életerős vidéki centrumokra van szükség az országnak és nem kételkedünk, hogy ezen általa is kívánatosnak jelzett cél elérését nagyban elő fogja mozdítani a jogi szakoktatás, valamint az egységes jogi államvizsgálat munkában lévő reformja, melynek életbeléptetése az egyetemi ifjúságot célszerűen meg fogja osztani a főváros és a vidék között, mert ha az ifjak a szükséges kvalifikációt a vidéken is meg fogják szerezhetni, nem fognak mindenáron a fővárosra tódulni, a hol a legöbbré csak keserű csalódás vár s a hol éppen azért, mi tagadás benne, fokozottabb a veszedelem, hogy a kik kedvezőbb viszonyok között a hazának hasznos polgárai válhattak volna, elzül- lenek.

Ez a nagyváradai jogakadémia igazgatójának terve, melyből származó haszon, mind a jogászságra, mind a vidéki városokra, könnyen átérthető.

Biharmegye rendkívüli közgyűlése.

— Az egy milliós kölcsön. —

Biharmegye az egyes vicinális vasutak segélyezésére nagy összegeket szavazott meg, azonkívül a közutai jó részt olyanok,

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Szív és ész.

Írta: DEÉR.

A leány telve volt tiszta idealizmussal. Szűzies lelke mindent a tiszta idealizmus fényében látott. Mélységes kék szemében mindig valami kedves melancholia ragyogott. Hitt mindenben, bizott mindenkiiben. — Boldog volt, mert élt és még boldogabb, mert szeretett.

Szerette Zoltán Bélát, egy tizenhétéves leány első, tiszta szerelmével. Hitt a férfi szavában, a tekintetében.

Ártatlanságában nem kereste a férfi lelkét. Ő csak a férfit látta, a szép, erős férfit. Arra nem is gondolt, hogy tán lelkük nem értik meg egymást, hogy gondolat világuk egészen más. A szerelem nem okoskodik. Zádor Ilona pedig szeretett.

Oly boldog volt, mikor úgy az ő kicsi, lányos szobájában átadhatta magát az ő világának. Mindig a jövőről ábrándozott. Egy boldog, szerelmmel telt jövőről. Zoltán Béla alakja jelent meg előtte. Látta annak a férfinak magas, erős természetét, azokat a fekete, mély tűzű szemeket, azt a komoly, gondolkodó

főt. És úgy érezte, hogy ő csak ennek az embernek az oldalán lehet igazán boldog.

— De hát vajjon Béla szeret-e? — gondolta nem egyszer Ilona.

És mikor erre gondolt, akkor úgy érezte, mintha valami fájó húr rezegne meg a lelkében. De ez csak egy pillanatra tartott. Aztán megvisszatalódott.

Hisz Béla majd mindennap odajárt hozzájuk. — És mikor vele beszélt, mennyi melegség volt a hangjában, mennyi tűz a tekintetében.

Igaz, hogy a szerelemtől sohasem szólt. Ezt a tárgyat mindig kerülte, pedig a leány sokszor előhozta. Ilyenkor Zoltán csak mosolygott olyan szánakozó cinykus mosolylyal.

Hiába kérte a leány, hogy szóljon, nem szólt. Vagy csak annyit mondott:

— Hagyjuk ezt. Nem magának való ez a tárgy, maga ezt nem érti.

Ez pedig úgy fáj annak a leánynak.

Ő nem értené mi az a szerelem, ő, a ki szeret. — Meg hát mi van azon érteni való? Azt érezni lehet csak. És ő érzi, mennyire szereti azt az embert. Oda jár minden gondolata, a nevével ébred, azzal fekszik.

Most is, hogy ott ül szobájában, arra a férfira gondol. Vajjon eljön-e? S ha eljön, mit fog mondani?

Édes nyugtalansággal várta az órát, mikor hallotta az ismerős lépéseket, örömmel sietett ki, s boldogan nyújtotta kezét annak az embernek.

Az meg bizonyos nemtörődömséggel tette le kalapját, botját, s hanyagul odavetette magát a hintaszékbe.

Aztán egy cigarettára gyújtott. Annak a kékes-fehér füstjét nézte, mintha tudomása sem volna arról, hogy Ilona is ott van.

A leány már ismerte Bélát. És most mégis úgy fáj neki, hogy az az ember olyan közönyös, hideg. Egy ideig csak nézte. Várta, hogy az kezdje a társalgást.

De mikor látta, hogy az egészen gondolatba mélyed, lassan, halk hangon, mintegy félve kérdezte tőle:

— Béla, tán haragszik? Tán bántja valami?

Zoltán Béla összeresztett erre a félénk lányos hangra. Aztán meg odapillantott arra a leányra, s aztán csak úgy szakgatottan, mintha nehezebb esnék, kezdett beszélni.

— Ugyan miért haragudnám! Magára meg éppen nincs okom haragudni. De hát nem lehet az embernek mindig kedve.

A leány valami fagyos hidegséget érzett ki a férfi szavából. Könyeket csalt szemébe az a száraz, rideg hang.

Béla észrevette, mint homályosítja el va-

Vevő közönség
figyelmébe!

Az őszi- és téli-idényre legelőssőbb bevásárlási forrás
valódi Jäger alsó ingek, nadrágok, téli keztyűk és harisnyákban, ugyszintén a legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és saját készítményű vizmentes csizmákban.

ARANYI és RÓTH,
NAGYVÁRAD,
A ZÖLDF-UTCZA 36. SZ.

hogy egyik, másik uton az év pár száraz hónapjában lehet csak életveszély nélkül közlekedni, mert sáros, esős időben még az ökörszekér is elakad. Ezen az állapoton óhajt segíteni a megye alispánja, azonban nincsen a vármegyének pénze e célra. Azonkívül tartozik is. 200 ezer frt kölcsönrel.

Már korábban elhatározta Biharvármegye, hogy a 200,000 frtos kölcsönét convertálja s a vicinális hozzájárulások és az utak javítási költségeinek a fedezésére egy millió forintos költsön vesz föl. A tárgyalások már tavaly megindultak a millió kölcsönre nézve, azonban a pénzügyi helyzete eddig nem volt kedvező a kölcsön megkötésére.

Most azonban sikerült az alispánnak két budapesti pénzügytől eléggé kedvező ajánlatot nyerni s így tegnap határozhatott a vármegye törvényhatósága a kölcsön felett.

A rendkívüli közgyűlés tegnap foglalkozott még két kisebb ügyvel. Így betöltött egy gróf Butler-féle alapítványi helyet a Ludovika akademián s azonkívül a lótenyész-bizottságba járásonként 2—2 tagot választott.

A rendkívüli közgyűlés lefolyása a következő volt;

Reggel 9 órakor Beóthy László főispán megnyitotta a rendkívüli közgyűlést s üdvözölte következő jelenvoltakat:

Nogáll János, Vidovich György, Szunyogh Péter, Szász Ágoston, Szabó József, Király Viktor, Géczy Lajos, Markovits Károly, Baranyi András, Balogh Tihamér, Keszthelyi Zoltán, Miskolczy Árpád, Szunyogh Lóránd, Gyurkovits Kornél, Nagy Lajos, dr. Szántó Jakab, dr. Péchy Károly Telegdy József, Balogh Elemér, Balogh Lajos, Cziffra Kálmán, Duma Florián, dr. Beóthy Pál, Ertsey Kálmán, Juricskay Dezső, Udvarhelyi Béla, Fráter András, Balázsházy Iván, Ertsey Dezső, Jerzsák István, Kiss Gyula, Markovits Antal, Győry Géza, Platthy Miklós, dr. Popovits György, dr. Buder Ferencz, Vattay József, Fráter Kálmán, Szunyogh Bertalan, Örley Kálmán, Schwartz Ferencz, Sinszky Ferencz, Jancsó Dezső, Reinlet Gyula, Madas István, Szász Ágoston, Bügler Jakab stb.

Az alapítványi hely betöltése.

Első sorban felolvastattott a honvédmiszter leirata s az alispán előterjesztése, mely szerint a gr. Butler-féle egyik alapítványi hely (IV. éves) megüresedett. Mivel a korábban Biharvármegye által kijelölt.

Vattay Sándor III-ad évesnek már van alapítványi helye, most a megüresedett IV-ed éves alapítványi hely betöltéséről kellett gondoskodni.

Az alispán javaslatához képest a megüresedett helyre Szöllőssy Aladár nem biharmegyei illetőségű szegény tanulót jelölték egyhangulag.

A lótenyész-bizottság megalakítása.

Ezután megalakították amegyei lótenyész illetve mérvizsgáló-bizottságot, és pedig minden járásból 2—2 taggal.

Beválasztották a bizottságba a következőket:

a központi járásból: Olasz Elemér, Zathureczky Albert;
a nagyszalontai járásból: Szabadhegyi Géza, Balogh György;
a derecskei járásból: Bernáth István, Racsek János;
a tenkei járásból: ifj. Nadányi Miklós, Győrfy László;
a székelyhidi járásból: gr. Pongrácz Vilmos, Penkert Mihály;
a beéli járásból: Balogh Kálmán, Bernát Róbert;
a margittai járásból: Klobusitzky Tibor, Kovács András;
a b-tordai járásból: id. Nadányi Miklós, Geringer Mátyás;
a m-keresztesi járásból: Csernecky József, Juricskay Ákos;
a m-eszékei járásból: Korda Andor, id. Egán Lajos;
a b-ujfalvi járásból: Balázsházy Bertalan, Mezey Ignác;
a érmihályfalvai járásból: Erős Zoltán, Lovass Sándor;
az élesdi járásból: Juricskay Zoltán, Gurulei Márton;
a vaskohi járásból: Drágány József, Győry Géza;
a szalárdi járásból: Tóth Mihály, Beck Henrik;
a cséffai járásból: gr. Tisza István, Markovits Károly;
a belényesi járásból: Boicz Konstantin, Szele János.

Az egy millió forint.

Ezután került sorra az alispán jelentése a milliós megyei kölcsön ügyében.

Az alispán bejelenti, hogy két pénzügytét hajlandó az egy millió forintot törlesztéses kölcsönként a vármegyének megadni. És pedig

az »Első Hazai Takarékpénztár« 96-os árfolyammal, évi 4-90% annuitás mellett;

a »Magyar Jelzálog Hitelbank« 95-ös árfolyammal és évi 4-85% annuitással.

A fennálló 200 ezer frt tartozás kifizetése után kapna a vármegye a Hazai Takarékpénztártól tisztán 768 000 frtot, a Jelzálog Banktól pedig 785.003 frt 43 krt.

A Jelzálog Bank ajánlata szerint az évi annuitás fejében 500 frttal kevesebbet kellene fizetni.

Az alispán, mint előnyösebbet, a »Magyar Jelzálog Hitelbank« ajánlatát javasolja elfogadásra.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az alispán ezen javaslatát s a kötvény kiállításával Szunyogh Péter alispánt, Papp János főjegyzőt és Király Viktor főügyészt, a pénz felvételével pedig az alispánt bizta meg.

A közgyűlés ezzel véget ért.

Lesz-e villanyvilágításunk?

— A kérdés jogügyi bizottság előtt. —

Rendkívül fontos az a kérdés Nagyváradra, hogy lesz-e a közel jövőben villamos világításunk. Nem azért tartjuk ezt fontosnak, mivel a gázvilágítás minőségével talán nem volnánk megelégedve, hanem azon okból, mert hovatovább szegényeinkre válik az az állapot, hogy a míg a város egy negyedrészt tűrhető világítással, gázzal látjuk el, addig a város háromnegyedrészre hasonlít a legsötétebb Körözsmenti oláh faluhoz. Ha már nincsenek rendezve utcáink, legalább kellő világítást nyújtson a város.

A közvilágítás megfelelő kifejlesztését pedig a gázgyár légszuszszel képtelen eszközölni; ezt már nyíltan megmondta annak idején a gázgyár képviselője.

Tehát odavagyunk utalva, hogy a villam segélyével világítsuk meg a városnak petroleummal boldogított nagyrészét.

Csak az a kérdés, hogy míg a gázgyárral fenálló szerződésünk le nem jár, joga van a városnak más vállalkozóval szerződésre lépni.

lami nedves, csillogó fátyol a leány szeméit. Egyideig csak nézte, aztán mintha észébe jutott volna valami, mosolyogni kezdett, s úgy mondta oda a leánynak.

— Tán bizony sirni készül Ilona! Pedig kár azokér a könnyekért. Az a leghaszontalanabb dolog a világon. Azzal ugyan nem segít semmin.

Aztán leverte a hamut cigarettjéről.

A leány meg úgy érezte, hogy bizony csak előtörnek azok a visszafojtott könnyek. Gyorsan letörölte, s félénken, mintha félne attól az embertől, kezdett beszélni.

— Mondja Béla, mulatni akar az én fájdalomon? Azért jött, hogy gyötörjön, hogy kinozzon. Látni akarja, mint szenvedek. Gyönyörködni akar a lelkem vergődésében. Hisz tudja, hogy szeretem igazán, erősen. És maga oly hidegen, oly visszautasítóan bánik velem. Inkább mondja meg egyenesen, nyíltan, hogy nem szeret, nem is szeretett soha. Akkor legalább tudni fogom a bizonyosat. De így úgy fáj minden szava; a lelkemet tépi az a hideg, fagyos közöny. Szóljon őszintén, igaz szívvvel, ezt tán megérdemlem magától.

Most már kipirult a leány. Ajkai remegtek, szemében valami szokatlan tűz égett. Érezte tán, hogy sokat mondott ennek az embernek. Tán többet, mint kellett volna.

Az az ember meg csak nézte azt a piruló leányt. Egy arcizma sem rándult meg, míg a leány beszélt.

Csak mikor azt hallotta, hogy szeretik, az a leány szereti őt, akkor — mosolygott.

A leány nem vette észre ezt a mosolyt.

— Szóljon Béla, kérem! Ne hagyjon ebben a kínos bizonytalanságban.

Olyan epedő, kérő tekintettel nézett arra a férfira. Az nem tudta kiállni ezt a tekintetet. Elfordult s úgy beszélt a leányhoz.

— Maga azt mondta Ilona, hogy szeret. Szeret engem. — Különösnek találom szavait. Meglepnek. Nem voltam rá elkészülve, nem gondoltam magáról, hogy még ekkora gyerek, ennyire naiv legyen. Ne nehezteljen szavaimért. Maga kényszerített rá, hogy beszéljek. Hát csak hallgasson meg.

— Nem hiszek a szerelmében. Nem pedig azért, mert egyáltalán nem tudom, mi az a szerelem. Én nem ismerem a szerelmet. Szerintem az nem létezik. A mit maga szerelemnek mond, nem más, mint a vér hevesebb pezsgése. Tán ha engem lát hevesebben kering vére, s valami kész vágyódás fogta el, hogy én öleljem, én csókoljam. Maga ezt szerelemnek mondja.

— Mert engem lát maga előtt, én utánam vágyódik. Holnap tán más fog itt ülni, akkor tán az lesz vágyódásának tárgya.

Igy vagyunk mindnyájan. A vér működik bennünk, az ösztökél, az hajt valamennyünket. Eszünkre van szükségünk, hogy ezt a hevesen pezsgő vért kormányozza. De szerelem, — neveltséges fantazmagoria. Én nem hiszek benne.

Még tovább is folytatta volna »tudományos fejtegetését, de elhallgatott, mert látta, hogy az a leány elsápadt, majd pedig hangos zokogásra fakad.

Meglepetten nézett arra a siró leányra. Nem tudta okát lelteni könnyeinek. Odalépett hozzá. Megfogta a leány kezét és suttozó, lágy hangon kérdezte:

— Ilona, mért sir? Tán megbántottam, tán neheztel rám?

A leány föltekintett reá. S mikor odapillantott annak az embernek a szemébe, mintha egyszerre elfeledte volna előbbi szavait. Ujra a szerelmes leány lett belőle.

— Hát maga nem szeret? — kérdezte siró fojtott hangon.

A férfi idegesen legyintett kezével.

— Ugyan Ilona, ne legyen annyira gyerek!

No jó, ha maga akarja, hát szeretem. — Én jól érzem magam a maga körében, szeretem társaságát. Ha maga akarja, hát szerelmes vagyok őszintén szólva, már rég gondoltam arra, hogy maga az én feleségem legyen. De előre is figyelmeztetem, tőlem ne várjon szentimentális sóhajokat, epedő pillantásokat és még nem tudom mit. Én férfi vagyok, s nálam az ész, a tudomány beszél. — Nem az a célja a házasságnak, hogy turbékoljanak, csókolózzanak, mint valami gerlepár. — Ma már nem olyan világot élünk. Leszünk férj és feleség. Egymás után vágyódunk, vérünk forró, heves, s mi engedelmeskedünk neki. És így megtaláljuk életcélunkat. No, ugy-e igazam van.

Elégülten nézett a leányra. Tetszett magának is, hogy ily szépen ki tudta fejteni nézeteit a szerelemről, az életéről. Azt hitte, most már meggyőzte a leányt, meg is vigasztalta.

A leány nem is könnyezett már. Egy ki-

Dr. Bulyovszky József polgármester ezen és más kérdések tisztázása végett véleményadásra kérte fel a jogügyi szakbizottságot.

A jogügyi szakbizottság tegnap délután tartott ülésében tárgyalta a polgármester megkezdését.

A szakbizottság ülésén jelen voltak: Dus László elnök, dr. Bulyovszky József, dr. Sarkadi Lajos, Hlatky Endre, dr. Berkovits Ferencz, Tóth Márton, dr. Hoványi Gyula, Busch Dávid, dr. Sonnenfeld Zsigmond.

Tóth Márton előadó felolvasta a polgármester által jogi véleményadás végett áttett, kérdőpontokat.

Mivel a kérdések szorosan összefüggnek a gázgyár és a város között fenálló szerződéssel, ezt alaposan áttanulmányozták s megvitatták.

Közben felolvasták a gázgyár beadványát, melyet a polgármester felszólítására adott.

A gázgyár beadott nyilatkozatában tiltakozik az ellen, hogy a magánvilágítás és az erőátvitelre Nagyvárad városa más vállalkozónak is adhatna engedélyt. A kitűzött 14 nap rövid idő arra, hogy ajánlatot adjon be; de tanulmányozza a kérdést s nem zárkózik el attól, hogy ajánlatot tegyen, ha a villanyvilágítás szerintök olcsóbb, jobb, szebb, czélszerűbb lesz a gázvilágításnál.

A szakbizottság keveset foglalkozott a gázgyár tiltakozásával, hanem a fősúlyt a polgármester által adott kérdőpontokra fektette s kimondta, ezen kérdőpontokra, hogy a gázgyárral fenálló szerződés a villamosvilágításra vonatkozólag általában semmi megszorítást nem tartalmaz.

A magánvilágításnak más vállalkozó által való ellátását a szerződés nem akadályozza.

A gázzal nem világított köztetek és utcák világítására a város bárkivel köthet érvényes szerződést. — Általában a köz- és magánvilágítás semmi korlátozást nem szenved a szerződésben.

Arra a kérdésre, hogy mikor mondható fel a szerződés a gázgyárnak, azt véleményezi a jogügyi bizottság, hogy a szerződés azonnal felmondható.

csit sápadt volt. Hidegen tekintett a mellette ülő férfira, s valami szánakozó tekintet volt az, melylyel a beszélőt nézte. Ugy érezte, amíg Béla beszélt, hogy az minden szavával egy-egy szirmát, levelét tépi le annak a gonddal ápoltt virágnak, amely az ő lelkében indult virágzásnak. Mire befejezte beszédét, a leány lelkéből is elszállt az illat, az illúzió, az ábránd.

És nem is fájt neki nagyon. Sőt úgy érezte, mintha egy nagy tehertől szabadult volna meg lelke. Meg ismerte ezt az embert. Most már a lelkét, a szívét nézte. És látta azt a közönyös, minden iránt cynikus lelket, azt az érezni nem tudó, szerelmet nem ismerő szívet. Megijedt attól az embertől, megundorodott tőle.

Most már nyugodtan tudott vele beszélni. — Köszönem ezt a böcs magyarázatot. Igazán tudományos fejtegetés. Nem is akarom megczáfolni. Csak egy megjegyzésem van. Én boldog akarok lenni. És ezt a boldogságot nem tudni, de érezni akarom. Én nem akarom eszemmel keresni, hanem szívemmel. — Ön próbálja meg. Keresse azon az uton a boldogságot, a melyen most jár. Engem meg hagyjon azon az uton haladni, amelyet nem a vér, nem a tudomány, az ész jelöl ki, hanem a szív. Én nő vagyok. Egy hivatásom van és ez: boldoggá tenni és boldog lenni. Kívánom, hogy Ön is az legyen. Isten Onnell!

Zoltán zavarban volt. Meglepték a leány egyszerű, nemes szavai. Erre nem volt elkészülve. Valamit akart még mondani, de a leány nem hallgatta meg.

Bement az ő egyszerű, kicsiny szobájába,

Kanyaró járvány.

— Helyreigazításul. —

Két helybeli laptársunknak a közegészségi bizottság tegnapelőtti üléséről szóló tudósításában a városunkban fellépett kanyaró terjedésére vonatkozólag bizonyos mulasztásról van szó.

Annak előre bocsátása után, hogy dr. Baróthy Ákos hivatalos jelentése, amint a lapokban egész terjedelmében közölve van, helyreigazító észrevételre nem szorul: az állítólagos mulasztás vádját nem hagyható észrevétel nélkül. A főorvos ur hivatalos jelentéséből látható, hogy a Sz.-Vincze intézetben e hó 20-án még csak a második betegedés történt és már 21-én megkapta az intézeti orvos dr. Grosz Albert közegészségügyi tanácsos urtól a hivatalos jelentést. Tény, hogy a városi h. főorvos ur azonnal megjelent a Sz.-Vincze-intézetben s alkalma volt konstatálni, hogy ott a szorgos elkülönítés idejében megtörtént, sőt már a betegség terjedése esetében szükséges második elkülönített helyiségre nézve is megvolt a megállapítás, hogy az ott lakó gyermekek jóvá kellett hagyni, amint jóvá is hagyta. Itt tehát abnormis s hygienicus szempontból gáncsolandó körülményről nem lehet szó.

Hogy benn lakó, vagy kívülről bejáró iskolás gyermek lett-e először beteg, arról vitatkozni fölösleges; annyi azonban tény, hogy a Sz.-Vincze-intézetben nyert irányítás alapján tudta a h. főorvos ur megállapítani, hogy a rétségen kanyaró esetek vannak a gyermekek között.

Erre nézve s annak bemutatására, hogy a városban mennyi takargatás forog fenn a szülők között e tekintetben; nagyon világos tapasztalatot volt alkalma a h. főorvos urnak mindjárt első látogatása alkalmával szerezni. Az egyik osztályt vezető irtalmas nővér jelentette a h. főorvos urnak, mint gyanús távollevő iskolás gyermeket, egy közelben lakó városi rendőr gyermekét. A főorvos ur azt mondta: tegnap járt ott, ott sincs betegség. Azonban mégis nagyon helyesen rögtön átment oda s rögtön constatálta, hogy bizon van ott kanyarós gyermek, még pedig nem is egy s kérdőre vonván az anyát, hogy miért nem mondta ezt tegnap? azt kapta válaszul:

Nem olyan nagy baj az.

Ha tehát valahol mulasztás van, ez csak egyszerű népünk indolentiájában keresendő.

A Sz.-Vincze-intézet szakavatott orvosa közreműködésével a maga betegeivel megtette és megteszi azt, a mit a városi orvosi hivatal is jóváhagyó tudomásul vett s az iskolák részleges bezárására vonatkozólag is közegészségi szempontban

hol oly tiszta, szűzies volt minden. Nem sirt, nem panaszkodott. Csak sajnálta azt az embert, akit ő még szeretett is. Most már nem szerette. És örült, hogy nem szerette. Az ő tiszta lelke szerelmet keres. Boldog akar lenni. Neki olyan férfi kell, ki tudja őt szeretni, boldogítani, kit nem a vére hajtja hozzá, hanem a szíve, a szerelme.

És amiről Ilona úgy elábrándozott ott az ő kicsi fehér szobájában az beteljesedett . . .

* * *

Mikor Zádor Ilona, mint boldog menyasszony az esküvőjére ment, Zoltán Béla éppen az ablaknál állott.

Látta elvonulni lakása előtt a hosszú kocsisort. Leolvasta az arczáról a boldogságot. És a míg nézte a tovarobogó kocsit, mely azt a leányt tova vitte, valami fájó, kínos érzés szállta meg a lelkét.

Már rég elvonult lakása előtt a násznép, de ő még mindig ott állt s csak nézett a tovatűnők után.

És a míg ott állt, úgy érezte, hogy szemei megnedvesülnek.

Hirtelen megfordult. Óda ült az íróasztal elé. Egyideig csak bámult maga elé. Ajkai egy nevet suttogtak. Azét a leányét, kit most vittek esküvőre. . .

És mikor erre gondolt, csak megeredt a könnye s az erős, nagy ember odaborult az asztalra és sirt, mint egy gyermek.

az ottani előjáróság tett önként javaslatot, sőt az ellen sem emel kifogást, hogy az összes leányiskolákat, még a polgáriakat is bezárták, pedig a Szt-Vincze intézetben eddigelé egyetlen egy leány beteg sincs, a polgári osztályoknak csak leány növendékei vannak, de utóvégre e radikális eljárás még jobban elősegítheti a betegség terjedésének megakadályozását és nem az intézeti előjáróság illetékes megállapítani: vajjon a tett intézkedés a tanérdekre is volt-e oly tekintettel, a minőt az idevágó 1892. évi márcz. 6-án 11.536 szám a. kelt belügyminiszteri rendeletet megkiván. Végül még csak azt jegyezzük meg, hogy midőn egy intézet a rendes betegszobán kívül külön ragályos betegszobával is bír: hygienicus szempontból nem kifogásolható, mert ha a rendkívüli esetek miatt, a miket rendkívüli eszközökkel úgy is el lehet intézni, több helyiséget tartanak fenn, a népnevelésügy és a szegények kárára az intézet működési terét szűkebb térre kellene szorítani, elegendő ok nélkül.

Nagyon szép és helyes törekvés a közegészségi szempontok minél tökéletesebb érvényre emelése, ámde hogy állunk az ideállal szemben a városi iskoláknál? De hiába, a városnak is számolnia kell az iskolaépítésénél anyagi képességével; nohát akkor egy nemes lelkű egyénnel szemben, ki a város helyett roppant terhet visel maga áldozatkészségből, lehetünk egy kissé szerényebbek a követelődésben.

x-y.

UJDONSAGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Október 30. Felolvasó estély a jogakadémián.
November 3. A keresk. és iparkamara teljes ülése, d. u. fél 3 órakor.

November 4. Közigazgatási ülés a városházán, d. u. 3 órakor.

Nov. 7. Elnökválasztó rendkívüli közgyűlés a kath. körben d. e. 11 órakor.

November 8. Megyei közigazgatási ülés, d. e.

November 11. Városi közgyűlés, d. u. 3 órakor.

November 13. A »Biharmegyei Négyelet« közgyűlése délután fél 3 órakor.

November 14. A v.-velencei »Gazdakös« mulatsága.

November 18. A »Biharmegyei Négyelet« hangversenye és táncestélye a Sasban.

November 26. A város atyák értekezlete d. u. 3 órakor a városházán.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémián.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* Király-ünnep a főgymnáziumban.

Azon alkalomból, hogy ő cs. és apost. kir. Felsőleg legfelsőbb elhatározásával az ezredéves magyar állam története kiválóbb alakjainak a művészet alkotásaival való megörökítését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott a nagyvárad prem. főgymnázium f. hó 29-én d. e. iskolai nemzeti ünnepet rendez melynek tárgysorozata a következő:

I. d. e. 9 órakor ünnepies hálaadó Istenitisztelést.

II. A főgymn. disztermében:

1. Szózat: Éneklí a főgymn. vegyes énekkara.

2. Alkalmi beszéd: Tartja Kelemen F. Sz. tanár.

3. Király Hymnus: Erődi Ernőtől, éneklí a daloskör.

4. Király Hymnus Vörösmarty M.-tól. Szavalja Major Dezső VIII. oszt. tanuló.

5. Hymnus: Erkelőtől, előadja a főgymn. énekkara.

* A mi lehetetlen. Említettük nemrég, hogy a honvédelmi miniszter leiratot intézett Nagyvárad városához a hadapród iskola csatornázási ügyében. Azt kívánja a miniszter illetve a kerületi parancsnokság, hogy a város készítesen vagy külön fedettesatornát, vagy az új árapasztót módosítsa át akként, hogy az

építés alatt álló hadapród iskola összes szennyvízei s fekália a Körözs vagy Peczébe elvezetessenek. Ez a kívánság pedig egyszerűen nem teljesíthető, már a területviszonyoknál fogva sem. Ilyen értelemben tesz a városi tanács előterjesztést a közgyűlésnek.

* **Felolvasó estély a jogakadémián.** Megemlékeztünk már arról a felolvasó estélyről, a melyet a jogász ifjuság rendez szombaton. Ma erre nézve a következő meghívót vettük: A nagyvárad kir. jogakadémia önképzőköré I. Ferencz József dicsőségesen uralkodó királyunk ünnepelésével kapcsolatban 1897. október hó 30-án az akadémia dísztermében felolvasó estélyt tart, melyre kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Kezdeté este 6 órakor. Műsor: Megnyitó beszéd; tartja Thúr László, az önképző-kör elnöke. I. Ferencz József; (Dicsőítő beszéd.) tartja: Lukács Ödön. Becsület; irta és szavalja Gara Ákos. Salon walzer. (Duetto.) Szerzette: Nuszbeek Sándor. Zongorán és hegedűn előadják: Nuszbeek Sándor és Bárdos Ödön. Pályázat. Irta és felolvassa Papp János. Magyar népdalok; zongorán és hegedűn előadják: Bárdos Ödön és Nuszbeek Sándor. Az érdekesnek ígérkező estélyre nagy a készülődés s így minden bizonnyal jól fog sikerülni.

Göndöcs László † Egy derék, jeles férfi halála kelt város, sőt megyeszerte mély részvétet. Göndöcs László nyug. járásbírói tegnap reggel szenvedéseitől megváltotta a halál, gyászba borítva elhunytával családját s kiterjedt előkelő rokonságát. Hosszabb ideig szolgált az igazságügyet buzgón, fáradhatlanul, közbecsülésben, köztiszteletben. Utóbb a m. csékei járásbírói ügyeit vezette, de már pár év óta súlyos betegsége miatt oda kellett hagyni hivatalát s nyugalomba vonult. Azóta itt élt Nagyváradon, családjá s rokonai körében, akik odaadó, meleg szeretettel enyhítették a súlyos betegség kínjait. — Temetése holnap, pénteken d. e. megy végbe a nagy-pereczes-utcai halottas háztól. — A családi gyászjelentés a következő:

Özv. Göndöcs Lászlóné szül. Weitersütz Teréz és leánya Irén, férjével Moldoványi Ivánnal úgy a magok mint testvérei, özv. Fuchs Józsefné, szül. Göndöcs Mária; özv. Gerlóczy Gyuláné, szül. Göndöcs Ilona; valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel tudatják a szerető jó férj, illetve édes atya, após, sógor és rokon Göndöcs László, nyug. járás bírónak, folyó év október hó 27-én reggeli háromnegyed 4 órakor életének 54-ik, s boldog házasságának 27-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyan e hó 29-én d. e. 1/4 11 órakor fognak a római kath. egyház szerhartása szerint Nagypereczes-utca 350. számú háznál beszenteltetni és az olasz-i sirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise-áldozat ugyan e hó 30-án d. e. 10 órakor fog az olasz-i plébánia templomban az egek urának bemutatlatni. Mely végtiszteség tételre az elhunyt rokonai és barátai tisztelettel meghívhatnak. Nagyvárad, 1897. október hó 27. Béke hamvaira!

* **Uj rend a közbiztonságon.** A nagyvárad közbiztonsági ügyeinek intézésével, az ottani állapotokkal nem csak a mérsárosok nincsenek megelégedve, hanem a városi tanács is szükségét látja a zsigorubb felügyeletnek, a jobb intézkedéseknek. A tegnapi tanácsülésben foglalkoztak is e kérdéssel s megbízták ifj. Rimler Károly főkapitányt, Papp János gazd. tanácsost és Bordó Ferencz p. ü. tanácsnokot, hogy a vágóhid ügyeinek helyesebb intézésére nézve javaslatot terjesszenek elő.

* **A posta-partó reformja.** Mélyreható formai és dologi változásokon mennek keresztül ennek az esztendőnek végével a postai szállítási díjak. A formai változás abból áll, hogy a megszokott régi postai értékjegyek helyébe csinos kiállítású, forintok és krajczárok helyett koronákra és fillérekre szóló új jegyek

lépnek az újév első napjával. Ezekből az új értékjegyekből máris jókora készletet állított elő az államnyomda. Sokkal fontosabbak a dologi változások. A levelezőlapok eddigi két krajczáros portóját öt fillerre emelik föl s emelkedni fog az ajánlott levelek biztosítási díja is. Viszont a postai szállítás egyes neménél, pl. az áruminták szállításánál díjmérséklés van tervbe véve. A kereskedelmi miniszteri tárcza jövő évi költségvetési előirányzatához csatolandó jelentés tüzetesen indokolni fogja a postai portó célba vett módosítását.

* **Tűzoltó-különítmény V.-Velenczén.** A tűzoltó intézmény fejlesztése tárgyában Mezey Mihály főparancsnok előterjesztést tett a városhoz, a melyben sürgeti a v.-velencei tűzoltó különítmény felállítását, a toronyórségnek tűzoltók által leendő teljesítését. A városi tanács az előterjesztést javaslattétel céljából Papp János, Busch Dávid, ifj. Rimler Károly tagokból álló bizottságnak adta ki, akik Mezey Mihály közbejöttével tanulmányozzák a fontos kérdést.

* **A mézes szája jómadarak.** 19-én virradóra történt M.-Telegden, hogy Schwartz Zsigmond méhességéből 3 kas elveszett. Nem sokáig kellett azonban az érdekelteket keresni. A harmadik szomszédban rajta csipték Brehán Mihály, Pap Koszta, és Nyemczucz Péter urakat, a mint javában zabálták a mézet. A jó urak megfojtották a méheket s nyugodt lélekkel láttak a zsákmány bekebelezéséhez. A különben rosvott multu édeskés férfiakat beindították a nagyvárad ügyészség savanyukás dútijába.

* **Temetés.** Lapunk keddi számában megírt öngyilkosok egyik szerencsétlen alakját: Székely László betűszedőt tegnap kísérték nagy részvét mellett utolsó útjára. A temetésen testületileg vettek részt a nagyvárad könyvnyomdászok, kik két szép koszorút tettek szaktársuk ravatalára, gyászjelentést adtak ki és egy darabig kézen vitték a koporsót. — A temetési szertartást Boros Jenő ev. ref. segédlelkész végezte, ki szép beszédben ostromozta társadalmunk betegségét: az öngyilkosságot.

* **Szórén-lában eltűnt.** 17-én éjjel Dabai Illés nyárló lakosnak házából 20 frt áru ruháinak, 4 liba és 1 kecske. Azaz, a kecskét ugyan megtalálták másnap, amint határban bitangolt, — hanem a többi holmi, az bizony: perdu.

* **Gondatlanság áldozata.** E hó 13-án történt Almamezőn. Popovics Péter 7 éves kis leánya — Juli — tűz hely mellett üldögélt. Egyszer csak lobbót vetett ruhája. Mire észrevették, hogy mi történt, már merő egy láng volt az egész gyermek. De a gondatlan szülők most beérték azzal, hogy eloltották a valósággal lángoló ruhákat és abszolute nem törődtek a nyomorult gyerek sebeivel. A szerencsétlen kis teremtes 17-én aztán szörnyű kínok között ki is szenvedett. A gondatlan szülőket most az itteni járásbírói vonja majd felelősségre.

* **Megszökött rab.** Vass Gábor szökött rabot tartóztatotta le ma a rendőrség, kit a törvényszék 3 évi fegyházra ítél el, azonban időközben hegyközpályi lakásáról eltűnt. Ma végre sikerült elfogni a helybeli rendőrségnek s miután igazolni nem tudta magát, letartóztatták.

* **Száldobágyi Monaco.** És e hó 17-én, mikor leszállt az est, 6 férfi foglalt helyet a Ehrenfeld Mór-féle Hotel-Garni egy csöndes zugában. Holott is kezdetét vette a 21-es csöndes. Am midőn a közép európai helyzet elérte a 30 kros nivót, — becsapott a lapos: megjelent a hatóság és — lefoglalta a „közbiztonsági”. A meglepett társaság 7 felé futott, ám a tulajdonos maradni volt kénytelen s most az egyszer ő issza meg annak a levét, a mit vendégei töltöttek számára.

* **Drága faszárítás.** A Gád-völgyi korcsma bérlőjének Farkas Adolfnak felesége a nkpokban kenyér sütés után a kemence szája elé húzott parázs mellett fát akart szárítani. A fa

aztán meg is száradt, tüzet is fogott, megazután a korcsma is leégett egy kicsit. A kár csekély 85 forint, holott is nem volt biztosítva semmi.

* **Éjjeli látogatás.** (Makáma) Két szatocska — sir magába — elhagyott üres boltjába — e hónap és 13 — Váncsodról szól a gitárom — Stein és Weisz ott tartnak boltot — mindenféle olcsó dolgot — s 12-ikén éjjel — hordták kincseiket széjjel — nem ők maguk — s épp' ez bajuk — hanem holmi füstös népek — kóbor cigány — volt mind, ahány — cukor, szivar — talpbőr, ihar — kávé, dohány — hering sovány — sonka kövér — csipke, csigér — mind ellábolt — majd elájult — Stein és Weisz ur — sirástul — Váncsod népe — ir a vége.

* **Szökött katonák.** Puszt-Ujlakon 18-án letartóztatták Lup llet, egy 34-es bakát, a ki 16-án szökött meg Nagyváradról, ugyancsak ott ráakadtak Kubik Gergelyre, ki a 7-es huszároktól szökött meg 18-án innen. Ponoron pedig távirati értesítésre letartóztatták 18-án a határban bujkáló Ksoka Jánost, ki a 37-esektől, lépett ki. Mind a három szökevényit visszahozták már Nagyváradra s átadták őket ezredeiknek.

* **Vesztett kutya garázdalkodása.** Megemlékeztünk már arról a vesztett kutya garázdalkodásáról, a mely folyó hó 24-én meginarta Atyim Györgyöt, egy kilencz éves gyermeket. A vizsgálat legujabban kiderítette, hogy nem ez az egyedüli áldozat, mert a kutya ugyanakkor megharapta Hoducz Tótyer 17 éves fiát is. A gyermeket felszállították a Hőgyes-féle intézetbe.

* **Súlyos testi sértés.** Fenesről írják lapunknak: E hó 16-án Paikucz Toma és Mány Tanoszi ottani lakosok, kik már régóta haragosai egymásnak, végképpen összekaptak. A szóváltásból ütleg is lett, ennek során aztán Mány felkapott egy kapát és azzal beszakított ellenlábának fejét. Az ottani járásbírói gondoskodott arról, hogy a kíváncsi férfi ne pislogjon ezután másnak is a feje velejébe.

* **Minden Demoszthenésznél szebben beszél a tett.** Kerpenyetről értesítenek bennünket: Hónapok óta érvelt már egyre másra Hattráng Valentin ottani lakos Dencs Gellérttel szemben. Ki nem álhatták egymást és napi renden volt köztük a pör-patvar. 16-án aztán újra összekerült a két dühös ellenfél. Hattráng Valentin aztán elunta az örökös érvelést, felkapott egy követ és azzal véresre verte Dencset. A hamisan érvelő férfiut a vaskóhi járásbírósi invitálta be egy kis diskurzusra.

* **Tilos a pipatorium.** Dombrovczán e hó 18-án Vajda Mojszi uram földjén 670 szál ültetett zöld dohányt fedezett fel az árgos szemű hatóság. Nyomban porrá égették valamennyit. Vajda is elmondhatja: Mindet a 670 ből, marad 0.

* **Talált gyermekkéz.** Tegnap előtt este Kajetan József helybeli iparos tegnap este a mint haza fele ment, a német- és hármás-utca kanyarulatánál valamin megcsuszott. A dolog gyanus volt előtte s megvizsgálta, a tárgyat s a legnagyobb meglepetéssel konstatálta hogy egy egész kisdud keze fekszik az utcán. A legközelebbi lámpánál megvizsgálta a leletet azt találta, hogy a gyermek kezéről két kis ujj le van rágyva s az egész kezen a rágyás nyomai látszanak. Ugy látszik, hogy valami lelketlen anya elásta uj szülött gyermekét a mit később a kutyák kikapartak s csak is úgy juthatott meg az utcára. A rendőrség csodálatos módon még mindig nem tud az esetről, pedig a városban mindenütt tudnak róla. Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét, hogy ez ügyben indítsa meg a vizsgálatot.

* **Rövid hírek.** Almos czerberusok. Csehben e hó 18-án éjjel rajta csipték Silinka Vaszalie és Tóbiás Vaszalie társ baktereket, hogy duetben hortyognak, a helyett, hogy éber szemekkel uralkodnának a közbiztonság felett, Feljelentették őket. **Tüzek a vidéken.** 17-én este B.-Ujlakon Kiss Mihály istállója ismeretlen okból kigyulladt s porig égett. A kár mintegy 300 frt. — Kápolnán ugyan csak 17-én, de délután Márta Flóra szénaboglyája. Kár 60 frt tűz okát nem tudják.

Egy helyi érdekű Odysseus.

Megemlékeztünk annak idején róla, hogy múlt hó 23-án virradóra K o l o z s Mihály kis-marjai lakostól egész méhesének beltartalmát ellopták; valamint azt is elmondtuk, hogy rá való napon S z a b ó István-nál megtaláltak 9 kiló lépmézet. — Azonban a károlytalattal ezzel nem érte be. Tovább nyomoztak tehát és e hó 15-én véletlenül rábukkantak kint a határban egy szalmakazalban 9 kas méhre. A lelet — mely körülbelül 50 forint értékű — agnoszkálásakor K o l o z s ráismertel veszt méheire. Valatóra fogták tehát újból S z a b ó István uramat, aki aztán egész krónikát ismert be; 8. mond: nyolcz rendbeli rablást illetve lopást. Nevezetesen. 1. Az említett méhes kifosztását, melyet V a r g a Lajos társával egyetemben követtek el; 2. ugyancsak említett kompanistájával 22-én éjjel célba vették Varga Lajos magtárát, — el is meutak és Szabó kilopta a magtár kulcsot a konyhából, míg társa őrt állt; azonban éppen mikor jávában nyitnák a magtár ajtót, léptek nesze hallatszott, mire kereket oldottak. — Ezután már saját kezére kezdett S z a b ó uram dolgozni, még pedig: 3. 28-án Nagyváradon F e h é r v á r i Imre diószegi lakostól 3 aranygyűrűt lopott; egyet itt mindjárt eladott Klein József házalónak 4 frtért, kettőt ismeretleneknek; 4. 2-án már Bihar-Püspökibe kopogtatott be; holott is S z e g h a l m i Imre szőlőjéből a T a r i István kocsmárosától hozott puttonyban 20 frt ára szőlőt szedett össze és vigan Nagyváradnak vette útját. Utközben azonban K e n y e r e s István vinczellér megállította őt és igazolásra szólította fel. Mire ő letéve a puttonyt, ellépett. Ezután Nagyváradon nézett szét a tapasztalt férfit 5. Itt K o l o m p á c Gusztáv megbizta őt egy ló eladásával. Ő azonnal is bonyolította az üzletet, — ugyanazon, hogy a lovat 12 forintokért eladta, 3 frt 60 krért revolvert vett, a többi pénzt aztán elmulatta. Majd Kismarjára tér meg, nem ugyan pihen; mert 6. itt meg C s e k e Károlytól szállit el 42 forint áru ruhaneműt és élelmi cikkeket. A hozományból aztán egy 13 forint értékű szűrt és egypár 3 frt eszímát Klein házalónak adott el 6 és fél forintokért. A többi másoknak. Az élelmi szereket bekebelezte. Mindössze egy 60 kros kék kötenyt találtak nála. Innét Esztár felé vette útját; itt pedig 7. S z á s z István és S a j t o s János juhászoknak a határon levő zárt kunyhójába bukkantott be világos nappal s vagy 30 forint áru ruhaneművel megterhelten N.-Váradra ballagott. A lopott holmi egyrészt Neumann Márton kandlernak adta el — Neumann ugyan tagadja ezt) — valami 6—7 frtért. S legvégül, hogy a takaros liszta teljes legyen, rábizonyult az is, hogy a nyáron, ugyancsak Kismarján a kocsmában, mikor is ott S i n y i Bálint elázott és elaludt, ennek zsebéből 14 frttal teit tárczáját kilopta. De rögtön észrevették a dolgot; ám ő kereket oldott. A diszpintyet, kiről joggal elmondani, hogy »multa passus«, vasra verve behozták az itteni járásbírószághoz, ahol majd kipihenheti bokros fáradoalmait.

Igazságszolgáltatás.

A megsértett női becsület.

Nagyvárad, 1897. okt. 27.

— Saját tudósítónktól. —

Ma gyűlt először egybe hosszás szünet után az esküdszék, hogy ítéletet mondjanak egy fiatal újságíró felett, a ki elég merész volt megírni egy családi tragédiát és pedig oly módon, hogy azzal megsértette egy védtelen nőnek a becsületét.

A nő nem tudott másképen elégtételt szerezni magának, törvény elé állította a cikk íróját s az esküdszék el is ítélte.

A nő tehát elégtételt kapott, de az, a mi cikk íróját a cikk megírására bírta s a miért most bűnhődnie kell, azt megváltoztatni nem lehet egy ítélettel.

Dr. Kiss Dénes a vádlott ügyvédje szép beszédben foglalkozott ezzel a körülménnyel s kimutatta azokat az okokat, a melyek az újságíró kényszerítik arra, hogy megírják a családi dolgokat is.

De azért hibás a cikk írója is, hogy mint védője is megmondta, mind-n áron azt akarta, hogy tul licitálja a többi helybeli lapokat s ezek hogy azt ne tehessék, nem átalott megírni olyan dolgokat is, amelyeket bizonyítani nem tud, de nem is szabad s megmerete bántani egy védtelen nőnek a legdrágább kincsét: a becsületét.

Ezért kell most neki szenvedni s bár eredményezné ez azerélyes ítélet azt, hogy a vidéki hírlapírók ne akarnának egymásra licitálni az ugy nevezett *szenzációkban*.

Az esetet, a mely az inkriminált cikke anyagot szolgáltatott annak idejében részletesen közöltük, most röviden a következőkben foglaljuk össze.

A folyó április 22-én reggel Kiss József helybeli eszímadia iparos féltékenységből ötször rálőtt feleségére s azután a hatodik lövéssel magát lötte agyon.

Kiss azonnal meghalt; míg nejét az orvosoknak sikerült megmenteni, de a golyókat még ma is testében hordja.

A véres tettet Kiss féltékenysége idézte elő s a szomszédok is neki adtak igazat.

Ez az esemény szolgál tárgyal arra a cikkre, a mely megjelent a »Szabadság«-ban másnap április 23-án.

A tárgyalásról kiküldött tudósítónk a következőket írja:

Pont kilencz órakor kezdődött meg a tárgyalás, a melynek legelső mozanata az volt, hogy megalakult az esküdszék 9, még pedig a következő tagokból:

Rendes tagok: *Mihelfi* Adolf, *Blaskovits* Rezső, *Janki* Antal, *Hollósi* Dezső, *Glac* Vilmos, *Kaczián* Károly, *Patta* Manó, dr. *Berkovits* Ferencz, K. *Nagy* Endre, *Fekete* László, *Ujfalussy* Dezső és dr. *Erlich* Ignác, póttagok: dr. *Nagy* Ernő és *Turóczi* Gyula. A tárgyaláson *Milye* Gyula elnökölt, szavazó bírák voltak: *Fassie* Sándor és *Nagy* József, jegyző *Nagy* János. A magán vádlót, a ki személyesen jelent meg a tárgyaláson *Hegyessy* Márton képviselte, míg vádlottat dr. *Kiss* Dénes védte.

Miután az esküdszék tagjai a törvényes esküt letették, elnök felolvastatta az inkriminált cikket, ami után felolvasták a Nagyváradnak ugyanazon napon megjelent cikkét ezen esetről.

Legelőször is kihallgatta a törvényszék a vádlottat, a ki az általános kérdésekre előadja, hogy Klein Józsefnek hívják, 19 éves, hírlapíró s a cikket ő írta s érte a felelősséget magára vállalja.

Vádlott kihallgatása után a magán vádló által hivatkozott tanukat haligatták ki és pedig legelőször is özv. *Bikfalvi* Miklósnét, a ki elmondja, hogy amióta *Kiss* elvette nőül panaszos nőt, mindig vele lakott. Tudtával soha sem adott okot panaszos férjének, hogy reá gyanakodjon. Mint mondja, a házastársnak eleinte jól éltek, csak később kezdődött a zivakodás közöttük.

Azután tanu előadja, hogy panaszos nő férjét egyszer el is nagyta, de néhány nap mulva vissza ment s ezután közvetlenül következett be a katasztrófa.

Később elnök kérdéseire elmondja, a mit férj *Kiss* József beszélt.

Elnök: Mondott-e valamit férje míg a neje távol volt.

Tanu: Igen: Azt mondta: vagy velem fog élni, vagy pedig régezek vele.

Elnök: Mivel indokolta ezt meg?

T.: Azt mondta, hogy a felesége őt kevésnek tartja, mert csak suszter s azt mondta, hogy most már szőgyeli is őt.

E.: Azért kicsinyelte a férjét, mert iparos volt, vagy pedig miért?

T.: Igen a foglalkozását kicsinyelte.

E.: Mondta-e panaszos, hogy a férje neki kevés.

T.: Soha.

A második tanu *Jakobi* Károlyné majdnem szóról-szóra ugyanazt valja, a mit az előbbi tanu, ő sem tud semmit sem, a mi okot adhatott volna Kisnek a féltékenységre.

Harmadik tanu *Jakobi* Károly reálisiskolai tanár volt, a ki különösen azt vallotta részletesen, hogy a panaszosnő míg férjétől távol volt, addig egy távoli rokonánál lakott két testvérével.

Legérdekesebb része volt a tárgyalásnak az, a midőn *Báthori* István nyug. postaszolgát hallgatták ki.

Az inkriminált cikk szerzője azt mondja cikkében, hogy férjétől egy vagyonos öreg urhoz költözött, ki megszerzett neki mindent, a mire szüksége volt.

Báthori az elnök kérdésére előadja, hogy a panaszos nő, a ki neki távoli rokona, egyszer kért tőle lakást, mert férje hazulról elkergette s ő adott is neki s két testvérének lakást, de néhány nap mulva a nő vissza ment férjéhez. Elmondja, hogy évenként 430 forint jövedelme van s így ő nem gazdag s a nőnek semmi esetre sem lehetett az a célja a mit a cikk mond, hogy hozzá ment.

Dr. *Ehrlich* Ignác kérdésére elmondja, hogy a panaszos iszákos volt s hogy tanunak neje is van.

Ezután dr. *Mihelfi* Adolf esküdt intézett néhány kisebb kérdést a tanuhoz, a miután a bizonyítási eljárásat befejezték.

A tanuk vallomásai után *Hegyessy* Márton ügyvéd mondta el beszédjét.

Beszédjét azzal kezdi, hogy elmondja a sajtó nagy hatalmát s azután mondja, hogy hírlapírodalmunk bátran versenyez ugyan az európai sajtó bármelyikével, de vannak mégis néha esetek, a midőn a törvény oltalmát kell keresni a megtámadások ellen.

Festi azt a helytelen irányt a melyet szerinte némely lap követ, hogy mindenütt csak a szenzációt keresi s nem gondol azzal, hogy esetleg megtámad valakit, hogy behatol a családi szentélybe s megtámadja a női becsületet. Ezt látja a jelen esetben is. Egy férj megvakitva a féltékenységtől rálő a feleségére s azután megöli magát s a cikk írója erre oly dolgokat ír, melyet a tényállás megczáfol s a tanuk valótlannak mondanak.

Vádját egész terjedelmében fentartja s kéri a vádlott bűnösségének kimondását.

A vád elhangzása után dr. *Kiss* Dénes terjesztette elő a védelmet.

Beszéde elején a női becsülettel foglalkozik s ő is nagy bűnnek tartja, ha valaki megsért egy nőt, de a társadalomnak is be vett szokása, hogy az események indokait kutatja s ha egy ember a legkisebb roszakarat nélkül megsért egy nőt, azt nem kell büntetni, ha az megbanja tettét, mert a cikk írója a legnagyobb jóakarattal járt el. Vádlottja is így tett. Nem elégedett meg azzal, hogy a helyszínen járt, hanem a hír legilletékesebb helyén, a rendőrségen szerzett magának információkat s csak azután írta meg cikkét.

építés alatt álló hadapród iskola összes szennyvizei s fekália a Körözs vagy Peczébe elvezetessenek. Ez a kívánság pedig egyszerűen nem teljesíthető, már a területviszonyoknál fogva sem. Ilyen értelemben tesz a városi tanács előterjesztést a közgyűlésnek.

* **Felolvasó estély a jogakadémián.** Megemlékeztünk már arról a felolvasó estélyről, a melyet a jogász ifjuság rendez szombaton. Ma erre nézve a következő meghívót vettük: A nagyvárad kir. jogakadémia önképzőköré I. Ferenc József dicsőségesen uralkodó királyunk ünnepelésével kapcsolatban 1897. október hó 30-án az akadémia dísztermében felolvasó estélyt tart, melyre kívül címzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Kezdeté este 6 órakor. Műsor: Megnyitó beszéd; tartja Thúr László, az önképző-kör elnöke. I. Ferenc József; (Dicsőítő beszéd.) tartja: Lukács Ödön. Becsület; irta és szavalja Garra Ákos. Salon waltzer. (Duetto.) Szerzette: Nuszbek Sándor. Zongorán és hegedűn előadják: Nuszbek Sándor és Bárdos Ödön. Pályázat. Irta és felolvassa Papp János. Magyar népdalok; zongorán és hegedűn előadják: Bárdos Ödön és Nuszbek Sándor. Az érdekesnek ígérkező estélyre nagy a készülődés s így minden bizonnyal jól fog sikerülni.

Göndöcs László † Egy derék, jeles férfi halála kelt város, sőt megveszerte mély részvétet. Göndöcs László nyug. járásbírói tegnap reggel szenvedéseitől megváltotta a halál, gyászba borítva elhunytával családját s kiterjedt előkelő rokonságát. Hosszabb ideig szolgálta az igazságügyet buzgón, fáradhatlanul, közbecsülésben, köztiszteletben. Utóbb a m. csékei járásbírói ügyeit vezette, de már pár év óta súlyos betegsége miatt oda kellett hagyni hivatalát s nyugalomba vonult. Azóta itt élt Nagyváradon, családja s rokonai körében, akik odaadó, meleg szeretettel enyhítették a súlyos betegség kínjait. — Temetése holnap, pénteken d. e. megy végbe a nagy-pereczes-utcai halottas háztól. — A családi gyászjelentés a következő:

Özv. Göndöcs Lászlóné szül. Weitersütz Teréz és leánya Irén, férjével Moldoványi Ivánnal egy a magok mint testvérei, özv. Fuchs Józsefné, szül. Göndöcs Mária; özv. Gerlóczy Gyuláné, szül. Göndöcs Ilona; valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel tudják a szerető jó férj, illetve édes atya, após, sógor és rokon Göndöcs László, nyug. járás bírónak, folyó év október hó 27-én reggeli háromnegyed 4 órakor életének 54-ik, s boldog házasságának 27-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyan e hó 29-én d. e. 3/4 11 órakor fognak a római kath. egyház szerfartása szerint Nagyperczes-utca 350. számú háznál beszenteltetni és az olasz-i sírkertben levő családi sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise-áldozat ugyan e hó 30-án d. e. 10 órakor fog az olasz-i plébánia templomban az egék urának bemutatni. Mely végtisztesség tételre az elhunyt rokonai és barátai tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1897. október hó 27. Béke hamvaira!

* **Új rend a közbiztonságon.** A nagyvárad közbiztonság ügyeinek intézésével, az ottani állapotokkal nem csak a mérsárosok nincsenek megelégedve, hanem a városi tanács is szükségét látja a zsigorubb felügyeletnek, a jobb intézkedéseknek. A tegnapi tanácsülésben foglalkoztak is e kérdéssel s megbízták ifj. Rimler Károly főkapitányt, Papp János gazd. tanácsost és Bordó Ferencz p. ü. tanácsnokot, hogy a vágóhid ügyeinek helyesebb intézésére nézve javaslatot terjesszenek elő.

* **A posta-portó reformja.** Mélyreható formai és dologi változásokon mennek keresztül ennek az esztendőnek végével a postai szállítási díjak. A formai változás abból áll, hogy a megszokott régi postai értékjegyek helyébe csinos kiállítású, forintok és krajczárok helyett koronákra és fillérekre szóló új jegyek

lépnek az újév első napjával. Ezekből az új értékjegyekből máris jókora készletet állított elő az államnyomda. Sokkal fontosabbak a dologi változások. A levelezőlapok eddigi két krajczáros portóját öt fillérré emelik föl s emelkedni fog az ajánlott levelek biztosítási díja is. Viszont a postai szállítás egyes neménél, pl. az áruminták szállításánál díjmérséklés van tervbe véve. A kereskedelmi miniszteri tárcza jövő évi költségvetési előirányzatához csatolandó jelentés tüzetesen indokolni fogja a postai portó czélba vett módosítását.

* **Tűzoltó-különlítmény V. Velenczén.** A tűzoltó intézmény fejlesztése tárgyában Mezey Mihály főparancsnok előterjesztést tett a városhoz, a melyben sürgeti a v. velencei tűzoltó különítmény felállítását, a toronyórságnak tűzoltók által leendő teljesítését. A városi tanács az előterjesztést javaslatlással czéljából Papp János, Busch Dávid, ifj. Rimler Károly tagokból álló bizottságnak adta ki, akik Mezey Mihály közbejöttével tanulmányozzák a fontos kérdést.

* **A mézes szája jómadarak.** 19-én virradó történt M.-Telegden, hogy Schwartz Zsigmond méhességéből 3 kas elveszett. Nem sokáig kellett azonban az érdekelteket keresni. A harmadik szomszédban rajta csípték Brehán Mihály, Pap Koszta, és Nyemczucz Péter urakat, a mint javában zabálták a mézet. A jó urak megfojtották a méheket s nyugodt lélekkel láttak a zsákmány bekebelezéséhez. A különben rosvolt multu édeskés férfiakat beindították a nagyvárad ügyesség savanyukás dutyijába.

* **Temetés.** Lapunk keddi számában megírt öngyilkosok egyik szerencsétlen alakját: Székely László betűszedőt tegnap kísérték nagy részvét mellett utolsó útjára. A temetésen testületileg vettek részt a nagyvárad könyvnyomdászok, kik két szép koszorút tettek szaktársuk ravatalára, gyászjelentést adtak ki és egy darabig kézen vitték a koporsót. — A temetési szertartást Boros Jenő ev. ref. segédlelkész végezte, ki szép beszédben ostromozta társadalmunk betegségét: az öngyilkos ságot.

* **Szörén-lában eltűnt.** 17-én éjjel Dabai Illés nyárló lakosnak házából 20 frt áru ruháinak 4 liba és 1 kecske. Azaz, a kecskét ugyan megtalálták másnap, amint határban bitangolt, — hanem a többi holmi, az bizony: perdu.

* **Gondatlanság áldozata.** E hó 13-án történt Almamezőn. Popovics Péter 7 éves kis leánya — Juli — tűz hely mellett üldögélt. Egyszerre csak lobbót vetett ruhája. Mire észrevették, hogy mi történt, már merő egy láng volt az egész gyermek. De a gondatlan szülők most beérték azzal, hogy eloltották a valóságban lángoló ruhákat és abszolúte nem törődtek a nyomorult gyerek sebeivel. A szerencsétlen kis teremtes 17-én aztán szörnyű kínok között ki is szenvedett. A gondatlan szülőket most az itteni járásbírói s vonja majd felelősségre.

* **Megszökött rab.** Vass Gábor szökött rabot tartóztatotta le ma a rendőrség, kit a törvényszék 3 évi fegyházra ítél el, azonban időközben hegyközpályi lakásáról eltűnt. Ma végre sikerült elfogni a helybeli rendőrségnek s miután igazolni nem tudta magát, letartóztatták.

* **Száldobágyi Monaco.** És e hó 17-én, mikor leszállt az est, 6 férfi foglalt helyet a Ehrenfeld Mór-féle Hotel-Garni egy csöndes zugában. Holott is kezdetét vette a 21-es csöndes. Am midőn a közép európai helyzet elérte a 30 krosz szintet, — becsapott a lapos: megjelent a hatóság és — lefoglalta a „közvagyonot”. A meglepett társaság 7 felé futott, ám a tulajdonos maradni volt kénytelen s most az egyszerű ő issza meg annak a levét, a mit vendégei töltöttek számára.

* **Drága faszárítás.** A Gád-völgyi korcsma bérletjének Farkas Adolfnak felesége a nkpokban kenyér sütés után a kemence szája elé húzott parázs mellett fát akart szárítani. A fa

aztán meg is száradt, tüzet is fogott, meg azután a korcsma is leégett egy kicsit. A kár csekély 85 forint, holott is nem volt biztosítva semmi.

* **Éjjeli látogatás.** (Makáma) Két szatocska — sir magába — elhagyott üres boltjába — e hónap és 13 — Váncsodról szól a gitárom — Stein és Weisz ott tartnak boltot — mindenféle olcsó dolgot — s 12-ikén éjjel — hordták kincseiket széjjel — nem ők maguk — s épp ez bajuk — hanem holmi füstös népek — kóbor cigány — volt mind, ahány — csukor, szivar — talpbőr, ihar — kávé, dohány — hering sovány — sonka kövér — csipke, csigér — mind ellábot — — majd elájult — Stein és Weisz ur — sirástul — Váncsod népe — im a vége.

* **Szökött katonák.** Puszt-Ujlakon 18-án letartóztatták Lup Ilet, egy 34-es bakát, a ki 16-án szökött meg Nagyváradról, ugyancsak ott ráakadtak Kubik Gergelyre, ki a 7-es huszároktól szökött meg 18-án innen. Ponoron pedig távirati értesítésre letartóztatták 18-án a határban bujkáló Ksoka Jánost, ki a 37-esektől, lépett ki. Mind a három szökevényt visszahozták már Nagyváradra s átadták őket ezredüknek.

* **Vesztett kutya garázdalkodása.** Megemlékeztünk már arról a vesztett kutya garázdalkodásáról, a mely folyó hó 24-én megmarta Atyim Györgyöt, egy kilencz éves gyermeket. A vizsgálat legujabban kiderítette, hogy nem ez az egyedüli áldozat, mert a kutya ugyanakkor megharapta Hoducz Tótyer 17 éves fiát is. A gyermeket felszállították a Hőgyes-féle intézetbe.

* **Súlyos testi sértés.** Fenesről írják lapunknak: E hó 16-án Palkucz Toma és Mány Tanoszi ottani lakosok, kik már régóta haragosai egymásnak, végképpen összekaptak. A szóváltásból ütleget is lett, ennek során aztán Mány felkapott egy kapát és azzal beszakított ellenlábának fejét. Az ottani járásbírói gondoskodott arról, hogy a kíváncsi férfi ne pislogjon ezután másnak is a feje velejébe.

* **Minden Demoszthenésznel szebben beszél a tett.** Kerpenyetről értesítenek bennünket: Hónapok óta érvelt máregyre másra Hatráng Valentin ottani lakos Dencs Gellérttel szemben. Ki nem állhattak egymást és napi renden volt köztük a pör-patvar. 16-án aztán újra összekerült a két dühös ellenfél. Hatráng Valentin aztán elunta az örökös érvelést, felkapott egy követ és azzal véresre verte Dencset. A hamisan érvelő férfit a vaskóhi járásbírói s invitálta be egy kis diskurzusra.

* **Tilos a pipatorium.** Dombrovczán e hó 18-án Vajda Mojszi uram följén 670 szál ültetett zöld dohányt fedezett fel az árges szemű hatóság. Nyomban porrá égették valamennyit. Vajda is elmondhatja: Mindet a 670 ből, marad 0.

* **Talált gyermekkéz.** Tegnap előtt este Kajetan József helybeli iparos tegnap este a mint haza fele ment, a német-és hármás-utca környékén valamin megcsuszott. A dolog gyanus volt előtte s megvizsgálta, a tárgyat s a legnagyobb meglepetéssel konstátálta hogy egy egész kisdud keze fekszik az utcán. A legközelebbi lámpánál megvizsgálta a leletet azt találta, hogy a gyermek kezéről két kis ujj le van rágva s az egész kezén a rágás nyomai látszanak. Ugy látszik, hogy valami lelketlen anya elásta új szülött gyermekét a mit később a kutyák kikapartak s csak is úgy juthatott az utcára. A rendőrség csodálatos módon még mindig nem tud az esetről, pedig a városban mindenütt tudnak róla. Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét, hogy ez ügyben indítsa meg a vizsgálatot.

* **Rövid hírek. Álmós czerberusok.** Csehben e hó 18-án éjjel rajta csípték Silinka Vaszalie és Tóbiás Vaszalie társ baktereket, hogy duettben hortyognak, a helyett, hogy éber szemekkel uralkodnának a közbiztonság felett, Feljelentették őket. **Tűzek a vidéken.** 17-én este B.-Ujlakon Kiss Mihály istállója ismeretlen okból kigyulladt s porig égett. A kár mintegy 300 frt. — Kápolnán ugyan csak 17-én, de délután Márta Flóra szénaboglyája. Kár 60 frt tűz okát nem tudják.

Beszéde további folyamában elmondja, hogy védeltje minden rossz szándék nélkül írta meg cikkét és hogy bocsánatot kérni is hajlandó volt, de a panaszoszt azt vissziutasította s minden áron megbüntetését kívánta.

Kéri védenccze felmentését.

Hegyessy vádló néhány szóval reflektál a védő beszédére s különösen annak utolsó részére, mert szerinte a vádlott nem volt hajlandó elégtételt adni az ujságban.

Dr. **Kiss Dénes** fentartja előbbi állítását s ismételten kéri védenccze felmentését.

Hegyessy Márton még egyszer állítja, hogy panaszos nem volt hajlandó elégtételt adni s mindezt szavára mondja.

Mig a vádlott **Tamás (Klein) József** mondott néhány szót védelmére s különösen azt emeli ki, hogy ő mint szegény ember nem tudta kifizetni a vádló költségeit s ezért nem tudta a dolgot elintézni.

Milye Gyula azután röviden össze foglalva a vádló és a védők beszédjeit s azután a következő kérdéseket tette fel az esküdteknek.

1. *Az inkriminált cikkben foglaltatik-e rágalmas?*

2. *Szerzője Tamás (Klein) József-e?*

3. *Vétkes-e a rágalmasban?*

Az esküdtszék ítéletét rövid tanácskozás után kihirdette dr. **Berkovits Ferencz** esküdtszéki elnök és pedig:

Az első kérdésre **11 igen, 1 nem**;

a második kérdésre **12 igen**;

a harmadikra **11 igen, 1 nem**

s így az esküdtszék **Tamást** vétkesnek monddta ki.

Az esküdtszék ítélete után **Hegyessy Márton** megbízója nevében előterjesztette a büntetésre nézve indítványát és pedig, hogy megmutassa, hogy ők nem akarják a vádlott megbüntetését, csakis azt, hogy elégtételt kapjanak s a legkisebb büntetést kéri.

Vádlott védője ugyanezt kéri.

A törvényszék a beszédek után visszavonult s **Milye Gyula** elnök nemsokára kihirdette a törvényszék ítéletét, a mely szerint **Tamás (Klein) Józsefet** a rágalmas vétségeért **3 havi fogházra** és **5 frt** pénzbüntetésre ítélte s ezeken kívül köteles a vádlott a per költségeket viselni.

Tamás semmisségi panaszt jelentett be s miután a kezességet elvállalták a törvényes módon, szabadlábon hagyták.

SZINHÁZ ES MŰVESZET.

A jövő nyári nagyvárad szinidény.

— Bölöny József pályázati kérvénye. —

A nagyvárad jövő nyári szinidény kérdése előre láthatólag a jövőben ismét nagy hullámokat fog felverni Nagyvárad város törvényhatóságában.

A napokban, mikor közöltük **Leszka y** András aradi szinigazgató kérvényét, már felémeltük, hogy **Bölöny József**, a kolozsvári nemzeti színház új intendánsa szintén reflektál a nagyvárad szinidényre s ha ezen szándéka megvalósulást nyer, komoly küzdelemre van kilátás, mivel mindkét pályázónak erős támogatói vannak a törvényhatóság tagjai között.

Bölöny József pályázati kérvényét tegnap adta be **Hoványi Gézához**, a szinügyi bizottság elnökéhez.

A pályázati kérvény a következő:

Tekintetes Szinügyi Bizottság!

Midőn a kolozsvári n. színház vezetését évekként elzött egy ízben már átvettem, azon

törekvésemen felül, hogy a kolozsvári n. színházat művészi tekintetben az akkori viszonyokhoz képest hivatásának megfelelő színvonalra emelhessem, egyik fővágyamat képezte az is, hogy a vezetésem alatt álló szinistársulattal a nyári szinidényt szülővárosomba Nagyváradon tölthessem el, a mely városnak lelkes, műértő és szinipártoló közönségét kora ifjúságom óta csak tisztelni és becsülni tanultam.

Dicsékvés nélkül mondhatom el azt, hogy azon három év alatt, a mig a színházat saját felelősségemre vezetem, olyan szinistársulatot tudtam összetartani és olyan előadásokat produkáltam, hogy a közönség elismerését úgy Nagyváradon, mint Kolozsvárt kiérdemeltem.

Azon időszak, midőn a kolozsvári színház vállalkozó igazgatói saját felelősségükre és saját anyagi rizikójára Nagyváradon működtek és esetleg a közönség műgényeit nem elégtették ki, ez nem róható fel a kolozsvári színház hátrányára, hanem az azon vállalati rendszer kifolyása volt, a melylyel a színház ezen időben vezetett.

Midőn én a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter nagybecsű megbízásából a kolozsvári n. színház vezetését ismételten átvettem, főtörekvésemet az képezte, hogy a színháznál az ennek jellegével merőben ellenkező és az anyagi érdekeknek tág teret engedő vállalkozói mentül előbb beszüntetessék.

Ezen törekvésemből kifolyólag a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urnak f. év október hó 12-én 4404. sz. a. kelt rendeletével arról értesítettem, hogy a kolozsvári n. színház már 1898. év virágvasárnapján, esetleg ugyanezen év szeptember 1-én állami kezelés alá vétetik.

Ily körülmények között azon helyzetben lévén, hogy a kolozsvári n. színház már a jövő 1898. év Virágvasárnapjától kezdve a vállalkozói rendszer teljes kizárásával saját hatáskörében, saját felelősségemre vezethetem, azon tiszteletteljes kéréssel járulok a tek. Szinügyi Bizottsághoz és Nagyvárad város Tekintetes Törvényhatósági Bizottságához, miszerint a nagyvárad szinistársulat a nyári öt hónap alatt május 1-től október 1-ig a kolozsvári szinistársulat részére 1898. év Virágvasárnapjától számítandó három nyári idényre a játszási engedélyt megadni kegyeskedjék.

Ismerős lévén azonban azon körülménnyel, hogy Nagyvárad városában a közönség óhajának megfelelőleg a téli színház mielőbbi megépítése van tervbe véve, nehogy esetleg 3 évi időtartamra szóló szerződés ezen terv keresztülvitelének útjában álljon, kötelezem magamat arra, hogy azon esetben, ha a téli színház ezen 3 évi időtartamon belül felépítettnek, vagy építési munkálata annyira előrehaladott volna, hogy abban az előadások sorozata a téli idény kezdetével október 1-én megkezdhető volna, az előző nyári előadások tartásáról önként lemondok és szerződésemet érvénytelennek ismerem el.

A 3 évi szerződéshez egyedül azon okból ragaszkodom, a mennyiben a kolozsvári társulathoz a vidék legjobb erőit óhajtom szerződtetni, ezt pedig többeknél csak azon esetben érhetem el, ha őket hosszabb időre tartó szerződéssel köthetem le.

Midőn kérvényemet az igen tisztelt szinügyi és törvényhatósági bizottság jóindulatába és becses pártfogásába ajánlom, nagyhangzása és esetleg be nem válható ígéretek nem teszek, csupán annyit mondom, miszerint minden törekvésemen az lesz, hogy olyan társulatot szervezek és olyan előadások sorozatát adhassam, mely Nagyvárad műértő közönségének megelégedését teljes mértékben kiérdemelje.

Mély tisztelettel maradtam

Kolozsvárt, 1897. október 26-án.

N. Bölöny József,

a kolozsvári n. színház intendánsa.

Ezuttal nem bocsátkozunk a kérdés tárgyalásába, hogy kinek adja meg Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a jövő nyári szezonra a játszási engedélyt, a nagyvárad közönség előnyére. Azonban rövid megjegyzésünket a következőkben tesszük meg a fentebbi pályázati kérvényre.

Teljesen elismerjük, hogy **Bölöny József** vezetésével a kolozsvári szinistársulat működése megtalálta és megtartotta azt a helyes irányt, a melyet minden magyar szinistársulatnak követni kell. Igazolva látjuk továbbá pályázati kérvényéből azon álláspontunkat, melyet **Megyerivel** szemben elfoglaltunk, mikor kifogásoltuk azt, hogy a kolozsvári szinistársulat tisztán üzleti szempontból vezetessék.

Van azonban a pályázati kérvénynek olyan része, a mely a leghivebb Bölönyi-párti városatyát is gondolkodóba kell, hogy ejtsen. Ugyanis **Bölöny József** még most sem tudja, hogy a jövő év tavaszán, vagy csak 1898. év őszén veszi-e át a kolozsvári szinistársulat teljhatalmu vezetését.

Elhisszük, tudjuk, hogy ha **Bölöny József** vezetésével alá kerül a szinistársulat, minden törekvéseivel, tudásával, ambíciójával azon fog munkálni, hogy a kolozsvári nemzeti színház, a mai állapotából kiemelkedve, az ország második szinistársulata, műintézete legyen; azonban Nagyvárad város műértő közönségét nem lehet kitenni annak az eshetőségnek, hogy a jövő nyáron, ha **Bölöny József** még nem veheti át a vezetését, ismét **Megyeri ur** kénye-kedvének legyen kitéve a nagyvárad szinidény sorsa.

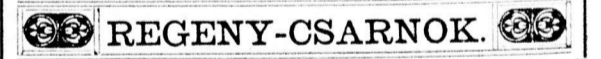
Bölöny József törekvését tiszteljük érdekeit elismerjük, de annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy melyik és milyen szinistársulat tartsa lefoglalva a fabódét, biztosan akarjuk tudni, hogy a jövő nyáron Bölönyivel, vagy nélküle működik-e a kolozsvári szinistársulat.

Ennek biztos tudomása nélkül nem foglathat mellette állást a törvényhatóság többsége.

EGYESÜLETEK.

A Hirsch egyesület ülése. A »Báró Hirsch Mór« jótékonyági és öngyógyító egyesület végrehajtó bizottsági tagjai folyó hó 31-én az az vasárnap d. u. 3 órakor a »Zöldfa« szálloda kis termében alakuló ülést tartanak.

V. H. O. Sz. A vidéki hírlapírók országos szövetségének ügye végre-valahára eldőlt. Az alapszabályok hosszú idő óta heverték a belügyminiszternél. Nem régen a szövetség elnöke megsürgette az alapszabályok jóváhagyását, a mi mint a hivatalos lap közli, most már meg is történt.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Írta: **ROVETTA G. Ford.**; **S. J.**

55.

Praudino is kénytelen volt összeszedni magát és megjelent. Mihelyt **D' Abaláné** őt meglátta, úgy rohant felé, mintha meg akarná ölni.

«Hol van a fiam? Mit csinált Ön a fiammal? Hol van Gegio?»

Halálsáppadtan, mintegy megdermedve az ijedségtől, válaszolni akart, — de nem volt képes szólni! Ekkor már **Cecilia** nem volt képes többé visszatartani magát, hanem szivfacsaró sirásba tört ki.

«Bátorság, grófnő! Bátorság!» mondá **Ramolini**, «hiszen csak nem vesztetett el a fiam, megtaláljuk mi őt!» **Jamagata** is megpróbálta őt vigasztalni, de **Potapov** rátámadt, hogy valóban szivtelenség kell hozzá, ha valaki egy anyát ilyen körülmények között még vigasztalni akar.

«De férjem! Mit fog csinálni a férjem, ha Gegiot nem találjuk meg?! Jaj! Jaj!» mondá **Zokogva** s aztán **Praudino**hoz fordult: «Adjon hálát az Istennek, hogy a férjem nincs itt!» — Majd ismét elszaladt Gegiot keresni, **Ramolini**, **Jamagata** és **Potapov** által követve, kikhez csakhamar nagy tömeg csatlakozott.

Cecilia futott a hogyan csak tudott, a folyosóról a kávéházba, a kávéházból a folyosóra.

folyvást Gegio és D' Abala nevét kiáltozva. Praudino aggódva és levert arcczal követte. A grófnő még egyszer végigszaladt a folyosón és a kávéházon és erejének végső megfeszítésével kiáltozott, midőn a tengerparton levő hidhoz ért:

«Gegio! Gegio! Gegio!»

«Itt vagyok, anyám!» hangzott végre távolról a kőpé hangja és lent a tengerparton elkezdett valami sárga mozogni, a mi inkább hasonlított majomhoz, mint emberhez és tele volt szőrva homokkal és földdel. Gegio volt az, ki abban találta örömét, hogy élve elásta magát. Mihelyt meglátta az anyja, örömkialtásban tört ki! De alig hogy elébe került és meglátta, hogy milyen piszkos, gyöngédsége megszűnt és arca tüstént megváltozott. Megfogta a rossz fiu fülét, kegyetlenül elverte, minden lépésnél egy-egy pofont adva neki, ami nem volt éppen valami kellemes látvány.

Jamagata, Potapov, Ramolini és a körülállók mind kifejezték szerencsekívánataikat az anyának fia megkerülte fölött, kivéve Praudinót a ki nem érezte magát valami nyugodtnak; mer, ámbár nagy kő esett le szívéből, hogy a fiu megkerült, hogy számára az utolsó szó ezen tragédiában nem lett még kimondva.

«A mi önt illeti,» kiáltá most tényleg Cecilia mérges pillantásokat lövelve feléje, «a mi önt illeti, szerencsésnek érezheti magát, hogy férjem nem volt itt! — — Jaj lenne most Önnek! — —»

És a grófnő egyik kezével befogta a szemeit, mintha nem akarná látni azt a szörnyűséget, a mit D' Abala az Aribertik utolsó sarjadékán elkövetett volna.

«Cecilia grófnő férje valóban oly félelmetes ember?» kérdezte később Ramolini Praudinótól egészen bizalmasan.

«Óh nem! Ellenkezőleg! Egy kicsiny, sovány ember, a ki reszket a feleségétől és azért nem tudott semmire menni, mert mindig félt minden zajtól.»

TIZENKETTEDIK FEJEZET

«A mi rosszul kezdődik, rosszul végződik.» És Eripraudo gróf éppen nem mondhatta, hogy ez a mai nap reá nézve valami kivételt tett volna.

Elza szomorú és gondolatokba merült volt, az őrnagy ellenben igen vidám; csak hogy ez nem maradt így állandóan. Mert a mikor étkezés után Praudino szokása szerint a pénztárhoz ment, hogy Navaredo és D' Abaláné grófnőékért fizessen, az őrnagy már akkor azt kifizette.

«Teringtét!» És Praudino nyugtalanul futott tüstént Ceciliához, de tudakozódására azt kapta válaszul, hogy ő nem lett titkárul elfogadva.

Később, a Horian kávéházban is hasonló történt. Az őrnagy, a ki szorosán Elza széke mellé ült, ahelyett, hogy megvárta volna, a mig mindenki megrendeli a maga italát, parancsnoki arckifejezéssel megkérdezte sorjában előbb a nőket s aztán a férfiakat, hogy mit kívánnak, világosan jelezvén ezzel, hogy most meg akarja őket vendégszolgálni.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Bartha Ö Felségénél.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Bartha Miklós orsz. képviselő ma a kabinet irodában kihallgatásra jelentkezett, hogy megköszönje Ö Felsége kegyelmét. Ott azonban tudtára adták, hogy ez nem szokás. Ottlétét azonban hivatalosan közlik majd Ö Felségével.

Főhercegi vadászatok.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Ottó főherceg és József Ágost főherceg f. hó 30-án József Ágost máramarosi vadászterületére utaznak. A vadászó főhercegek fogadására, kik mintegy 8 napot töltenek el a havasok között vadásztatva, a néhai Rudolf trónörökös vadászkastélyában lesznek szállva. — A

megye nagyban készülődik fogadtatásukhoz. Innét a főhercegek Gömörbe utaznak, Andrassy Géza grófhhoz.

Schwicker könyvének kitiltása.

Budapest, október 27. (Saját tud. táv.) A mai hivatalos közli Schwicker könyvének kitiltását. Érdekes, hogy Schwicker ez időn Szebenmegye keresztény-szigeti kerületének képviselője szabadelvű programmal. Tagja azonkívül a képviselőház közoktatási bizottságának, — mely tisztségre a kultuszminiszter előzetes kandiálása folytán választották.

A belga iparfőfelügyelő Marosvásárhelyt.

Budapest, okt. 27. (Saját tud. táv.) Stewens János belga iparfőfelügyelő ma Marosvásárhelyre utazott a fa- és fémipari iskolák megtekintésére.

Héderváry bán súlyos beteg.

Budapest, okt. 27. (Saj. tud. táv.) Héderváry gr. horvát bán súlyos betegen Budapestre érkezett felesége kíséretében és Bethlen András grófhhoz szállt, hol őt Ángyán tanár ma meglátogatta. Egy esti lap azt írja, hogy a beteg bán hosszasan tanácskozott Bánffyval.

A krétai memorandum.

Budapest, október 6. (Saj. tud. táv.) Megbízható hírek szerint a krétai nemzetgyűlés közvetlenül megalakulása után memorandumot dolgozik ki, melyben kijelenti, hogy a krétai nép a hatalmaknak iránta tanúsított gondoskodásának tudatában és ezért a jóakarátért hálával eltelve, kész magát alávetni a legvégső döntésnek, amely a népsorsát megszabja. A gyűlés kötelességének tartja azt is kijelenteni, hogy minden uralom, a melyben a török muzulmánok részt vesznek, az önkormányzatot illuzoriussá tenné, a krétáknak újabb kellemetlenségeket okozna, a hatalmaknak pedig csalódást hozna. A gyűlés tehát a hatalmakat megillető hódolattal ragaszkodik annak szükséges voltához, hogy a tengernagyok részéről a krétai népnek oly gyakran tett barátságos ígéreteit megvalósítsa. Az üzlet pangása következtében a gazdasági krízis elkerülhetetlennek látszik. A politikai kérdés megoldásának elhalasztása a helyzetet még nehezebbé teszi.

A szultán egészsége.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Szemben az európai sajtó egy részében a szultán egészségi állapotáról elterjedt hírekkel, török hivatalos körökben konstatálják, hogy ezek a hírek teljesen alaptalanok s hogy a szultán tökéletesen jól érzi magát.

Váratlan fordulat a Reichsrathban

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) A Reichsrath ma délutáni ülésén váratlan fordulat történt, Jaworszky indítványára el határozták, hogy holnaptól kezdve üléseket is tartanak melyeken csakis a provizoriumot tárgyalják majd. A többség azonban körülvette az elnököt és minden tombolás daczára is letárgyalta a provizoriumot. Óriási botrány.

Hírek a román uralkodó házból.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) Ferdinánd román herceg és neje tegnap délután Bécsbe utaztak. A király és a királyné, valamint a miniszterek Predeálig kísérték a hercegi párt. Ferdinánd herceg Luganoba utazik, míg a hercegné, Kóburgba megy gyermekeiért, Károly hercegeért és Erzsébet hercegnőért. Ferdinánd herceg és Mária hercegnő azután Nizzában találkoznak és ott töltik a telet.

A „Nea Imera“ a krétaiakhoz.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) A „Nea Imera“ azt a tanácsot adja a krétaiaknak, hogy ha elakarják érni a török csapatok visszahívását, fogadják el az európai hatalmak valamennyi fel-tételét és mindenekelőtt proklamálják a mohamedánok feltétlen személy- és vagyonbiztonságot.

A montenegrói fejedelem az olasz királynál.

Budapest, október 27. (Saját tud. táv.) Miklós montenegrói fejedelem tegnap látogatást tett az olasz királyi családnál, este pedig a nápolyi herceggel és hercegnével Nápolyba utazott.

Az angol gépmunkások válasza.

Budapest, október 27. (Saj. tud. táv.) A gépmunkások szövetkezetének végrehajtó bizottsága összeült, hogy megállapítsa a kereskedelmi miniszteriumhoz intézendő választ. A választ nem tették közzé; hire jár azonban, hogy a munkások hajlandók a 8 órai munkaidőre vonatkozó követelésüket visszavonni.

Szociális forrongások Szabolcs-megyében.

Budapest, október 27. (Saját tud. táv.) A budapesti szociálista agitátorok anynyira felizgatták a szabolcsmegyei Levelek, Senyő és Napkor lakosait, hogy a nép mind e helyeken forrongásban van. Csendőrség kivonult.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1897. október hó 26-ik napján tartott vásárban eladott természetények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 11.50. Uj 11.20. Kétsz. buza 8.20—8.40. Rozs 7.60—7.90. Arpa 5.30—5.50. Zab 5.40—5.60. Tengeri: ó 5.40. uj 4.40. Borsó 14.—. Lencse 15.—. Bab 7.40. Köleskása 12.50. Burgonya 2.90. 100 kiló lángliszt 18.90, zsemlyeliszt 18.70, fehérkenyér liszt 18.30, barnakenyér liszt 17.50, széna fuvarral 1.60, szalma 0.70 Szalona 65.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkgr, alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.25, tölgyfa 3.—, cserfa 3.45. 100 kiló marhahus 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 48.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —34, Szilva pálinka —75. Szesz —.95. 1 mm. kősó 10.70, nyers fagyú 24.—, olvaszt. fagyú 33.—, szappan 23.—, birka gyapju —, magyar gyapju —. Egy hektoliter ó-bor 33.—, uj bor 22.—, mész 1.20, kemény faszén 1.80, puha faszén 1.60, kendermag 9.20. köles 6.—, repeze —, dió 16.—, mogyoró —, aszu szilva 20.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalonna 66, sertéshus 60, juh-hus 32, veres hagyma 8, fog-hagyma 22, bors 1.—, paprika 1.10, barnakenyér 15. Egy liter kőolaj 18,

1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1897. évi október hó 26-ról: Tiszta buza körülbelül 400 hltr, kétszeres buza 100 hltr, rozs 500 hltr, árpa 100 hltr, zab 100 hltr, tengeri 600 hltr, burgonya 500 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 40 drb, félhizott 80, sovány 350, süldő 600, malacz 1100, hizott marha 12, jármás ökör 460, fejős tehén 300, borjú 200, bivaly 10, juh és kecske 200, ló 310.

Marha ártáblázat 1897. október hó 26-ól. Egy pár első rendű jármás ökör 290—320, egy pár másodrendű jármás ökör 205—270, egy pár harmadrendű jármás ökör 130—190, 1 pár fejős tehén 90—190, 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 65—85, 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 40—70, 1 drb. veres boju 9—16, 1 drb. fél éves borjú 16—22, 1 drb. egy éves borjú 24—32, két éves borjú 32—56, 1 pár hizott sertés 56—85, 1 pár fél éves 22—30, 1 pár egy éves sertés 36—46, 1 pár két éves sertés 58—80, egy drb. jó igás ló 60—95, 1 pár ökörbőr 15—21, egy pár tehénbőr 11—16, 1 pár borjubőr 5—7, 1 pár lóbőr, 6—10.

TŐZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —
Gabonatőzsde.

Készaru buzában az irányzat szilárd volt és 80,000 mm. forgalom mellett árak változatlanul jegyeznek.

Határidők.

	Budapest, okt. 27.
Buza őszre	12.28
Buza tavaszra	11.85
Tengeri	5.16
októberre	4.50
Rosz őszre	8.45
Zab őszre	6.25

Értéktőzsde.

Az irányzat szilárd.	Budapest, okt. 27.
Osztrák hitel	351.50
Magyar hitel	385.—
Allamvasut	3317.5
Rimamurányi	258.50
Magyar jelzálog	274.—
Magyar leszámítoló	250.—
Villamos vasut	286.50
Salgótarjáni	615.—
Iparbank	161.50
Budapest közuti	386.—

Az irányzat szilárd.	Bécs, okt. 27.
Osztr. hitel	351.25
Magyar hitel	385.—
Allamvasut	331.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzszen 1897. október 27-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.50
Magyar koronajárdék	99.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	120.50

Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Mag ar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Latiné ési jog megváltási kötvény	100.75
Borvát-szlovon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcsön	155.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	139.75
Osztrák járadék papírban	102.—
Osztrák járadék ezüstben	102.—
Osztrák járadék aranyban	123.—
Osztrák korona járadék	101.75
Os rák magyar bankrészevény	950.—
Magyar hitelhank részevény	385.75
Osztrák hitelhntezeti részevény	352.20
Paris vista	334.—
20 márkás arany	952.—
Német birod lmi márka	58.75
London vista	119.75 1/2
Paris vista	47.42
20 márkás arany	11.70

SZERKESZTOI POSTA.

Bere Imre. Helyben. Biztatásul a jövőre: legsikerültebb versét ime közöljük e helyen. Nem ajánlhatjuk eléggé a szorgalmas önképzést, jobb költőink gyakori olvasását.

Hervad arczom. . .

Hervad arczom bűm hevétől,
Mint a virág harmat nélkül,
Hervad arczom halaványra:
Pedig siró szemem árja
Harmat módra hull reája!

Hints meleget nap sugára
Szemeimnek harmatára!
Szánó fényed melegében
Majd föl száll az pára képen
S barna felhő lesz az égen.

Szállj el, szállj el barna felhő,
Arra, ahol a nap fel jő!
Ott borongj kis háza felett
S ha meglátod kevesemet:
Hullasd reá könnyeimet!

Bere Imre.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Osztály sorsjegyek

huzása

november hó 11. és 12-én.

Sorsjegyek kaphatók

a **Biharmegyei takarékpénztárnál.**

Frankl Mari dohánytőzsdéjében Nagy-piaczter
Weisz Ignatzné dohánytőzsdéjében Kis-piaczter.
Mihelfy Emil keresk. iroda Fő-utca.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Haszonbérlet.

A nagyváradi I. sz. Káptalan tulajdonát képező Hegyközujlaki határban fekvő mintegy 309 k. hold birtok

azonnal haszonbérbe kiadó.

A birtok kellő gazdasági épületekkel bir. A haszonbérlet 6 esetleg több évre is terjedhet. A haszonbérlet feltételei a központi hivatalban (Sal Eerencz utca) megtekinthetők, ahová is az ajánlatok 10% bánatpénzzel adandók be.

Papp Imre,

326 2—3

főtiszt.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A Nagypetce-utczai 231. számú

háza

f. évi november hó 1-től kiadó
esetleg eladó.

Értekezhetni a **Biharmegyei takarékpénztárban.**

Eladó.

A nagyváradi I. sz. káptalan tulajdonát képező Nagyváradi-váraljai 140. 141. sorházszám alatti telkek a rajta levő épületekkel örök áron eladók.

Venni szándékozók kellő bánatpénzeikkel felszerelt ajánlataikat a központi hivatalba (Sal Ferencz utca) adják be, hol is az eladási feltételek megtekinthetők.

Papp Imre,

327 2—3

főtiszt.

KOSZORU KIÁLLITÁS

Germán Károly

„KEGYELET“ keresztény temetkezési-intézetében,
Nagyváradon, Fő-utca, Bartsch-féle ház.

Franczia művirág koszoruk

darabja 50 krajczártól 20 forintig.

Érckoszoruk

darabja 1 forinttól 15 forintig.

Gyöngykoszoruk

darabja 70 krajczártól 25 forintig.

Sirkivilágító színes poharak kiöntve

darabja 10—15 krajczár.

Sirkivilágító színes üveg öltönyök

darabja 50 krajczártól 1.50 forintig.

Sirlámpák

darabja 1.50 forintól 20 forintig.

Sirkivilágítások a legjutányosabb árban elvállaltatnak.

323 2—3